

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 246 (3496)

СУБОТА,
25 грудня
2004 року

НЕ ЗМІШУВАТИ КОЛЬОРИ

— головний принцип створення новорічної композиції

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ

Флористична виставка дитячих робіт «Бентежний запах ялинковий» відбувається вже восьмий рік поспіль. У рамках нинішньої акції у Київському палаці дітей та юнацтва **Наталія Агєєва та Ірина Вихристенко з Академії флористики провели для школярів майстер-клас: розповіли їй показали, як зробити до свята оригінальну ялинкову композицію. Головний закон флористики — не змішувати кольори. Краще підкреслити один колір «золотом» або «сріблом». До речі, червоний — традиційний для Нового року, а серед модних тенденцій нинішнього сезону — натуральний білий («слонова кістка») та бузко-**

вий. Крім того, новорічні прикраси найчастіше роблять яскравими, а різдвяні — у спокійніших тонах.
У спеціалізованих магазинах для флористики є усяка-всячина для роботи над «букетом»: силіконовий клей або оазис — матеріал, який вбирає і не віддає вологу. Але все спеціальне можна замінити тим, що буде «під рукою». Оазис — мокрим піском, іграшки — гірляндю з кураги, родзинок чи сухофруктів. Яблука, мандарини, горіхи теж можуть прикрасити ялинкову гілочку. І засніжену вазу зробити дуже просто: банку обмазати білком і посипати цукром.

Закарпаття. Віруючі католики відзначають Різдво. Традиційні тут колядки, поздоровлення і забави за участю вертепів.

Західний світ святкує Різдво

Підготовка до Різдва у Німеччині починається за місяць. Цей час ще називають Адвентом. Щонеділі у своїх домівках німці запалюють по одній свічці, перша з яких згоряє тільки на одну чверть. Так відраховують перший, другий, третій і четвертий Адвенти. А в останню, четверту, неділю запалюють усі чотири свічки, які згоряють цілком.
Різдво у Німеччині починають святкувати 24 грудня. Цього дня прикрашають ялинки та дарують дітям подарунки. Увечері усі родини сідають за традиційну святкову пісню вечерю. Зазвичай на столі цього дня можна побачити овочевий суп, варену картоплю під соусом та печені яблука з горіхами. Другого дня йдуть вітати із Різдвом Христовим своїх дідусів та бабусь. Після обміну подарунками на гостей чекає справжній святковий обід: смажена гуска чи індичка, червона капуста та знамениті німецькі кнедлі під соусом. На третій день свят можна повністю розслабитися, полежати на дивані, милуючись яскравим вбранням ялинки, та не думати, що попереду знову повсякденні турботи: дітям — до школи, батькам — на роботу.

Неля ГЛУЗОВА.

Мюнхен.

Парламент зробить усе для демократизації країни

Відбулася зустріч Голови Верховної Ради Володимира Литвина з федеральним суддею Сполучених Штатів Америки Богданом Футеєм, членом делегації міжнародних спостерігачів від республіканського інституту США.
Як повідомив прес-секретар глави Верховної Ради Ігор Сторожук, Володимир Литвин вважає важливою присутність міжнародних спостерігачів під час переголосування другого туру виборів. Він запевнив гостя, що український парламент і надалі робитиме все необхідне для просування України демократичним шляхом.
Богдан Футей, інформуючи Голову Верховної Ради про діяльність міжнародних спостерігачів, підкреслив, що основна мета їх перебування в Україні — сприяння переголосуванню відповідно до демократичних процедур. «Ми сподіваємося, що завершення виборів в Україні відбудеться прозоро, відкрито і чесно», — зазначив Богдан Футей.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Кустодієв Борис Михайлович

(1878—1927 рр.)
Зима (1919 р.)
Полотно, олія.
Російський музей, Санкт-Петербург.

26 грудня в Україні хмарна погода з проясненнями. 27—28-го — невеликі опади у вигляді дощу, лише в східних областях. Призов'ї та Криму 27 грудня без опадів. Температура вночі 0—5 градусів тепла, 28 грудня у західних областях місяцями 1—3 градуси морозу, вдень 3—9 градусів тепла, у південній частині плюс 8—13.

За кулісами «круглих столів»

Інтерв'ю Александра Квасневського

Президент Польщі Александр Квасневський розповідає про закулісся «круглого столу» в Україні в інтерв'ю журналістам польського видання «Polityka» Адаму Кшемінському і Мареку Островському.
— Як почався український «круглий стіл»?
— Коли почалися демонстрації на київському майдані Незалежності, визначилося базове питання: чи був це спонтанний вибух? Мені інстинкт підказував, що це було саме так, і якщо Кучма знехтує його, то зробить помилку. Просто люди сказали «ні». І почалося. Тоді Кучма і Ющенко — в такій послідовності — у вівторок 23 листопада звернулися безпосередньо до мене.
(Закінчення на 5-й стор.).

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Не піддавайтеся на провокації, не допускайте спроб дестабілізації

Ранкове засідання 24 грудня
З таким закликом до українського народу напередодні голосування 26 грудня звернулася Верховна Рада. Про це йдеться у спеціальному зверненні, яке підтримали 328 парламентаріїв. Темі вирішального у жит-

ті країни дня виборів Президента України були присвячені й виступи депутатів під час відведеного Регламентом півгодинного виголошення заяв, повідомлень та внесення пропозицій.
(Закінчення на 2-й стор.).

У НОМЕР

Нашу ініціативу в Генасамблеї ООН почули

Генеральна Асамблея ООН з ініціативи України одностайно ухвалила резолюцію «Інтеграція країн з перехідною економікою у світове господарство». Прийняття резолюції передувало інтенсивний переговорний процес, координатором якого виступила делегація України. У документі схвалюється економічне зростання у країнах з перехідною економікою, зокрема в Україні, а також прогрес у проведенні курсу ринкових реформ, макроекономічної та фінансової стабілізації. Документ закликає організації системи ООН, Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, інші

міжнародні установи і надалі активно підтримувати зусилля країн, що розвиваються, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Митці — про свій край

До офіційних сайтів Хмельниччини додався ще один — історико-мистецький. Кожен із знаних у краї художників, фотографів, акторів, мистецтвознавців веде свою сторінку, котра знайомить відвідувачів із минулими й теперішніми досягненнями культури Поділля. На сайті вже представлено фотогалерею історичних місць Кам'янка-Подільського, Хмельницького та Старокостянтинова, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

АКТУАЛЬНО

Москва прийме керівника, якому виявить довіру народ

У Кремлі відбулася прес-конференція президента РФ Володимира Путіна, на якій були присутні понад вісімсот іноземних і російських журналістів. Власний кореспондент «Голосу України» Віктор ТИМОШЕНКО поставив запитання президентові Росії про його розуміння ситуації в Україні.
(Закінчення на 5-й стор.).

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Чого ви очікуєте від понеділка?

Тетяна, 19 років, студентка (Канів):
— Безперечно, цими днями увага більшості українців буде прикута до результатів виборів. Хочеться вірити, що все минеться без кровопролиття, відбудуться чесні вибори і народ буде задоволений обраним президентом. Щодо особистих планів, то вони у мене новорічні — хочу в понеділок купити ялинку, іграшки і продумати святкове меню.
Сергій, 30 років, мільйонер (Прилуки):
— Сподіваюся, що за будь-якого результату виборів обійдеться без ексцесів. У понеділок я планую відсипатися після чергування на виборчій дільниці, а ввечері відзначити три роки і два місяці сімейного життя!
Станіслав Кирилович, 44 роки, майстер з ремонту швейних машин (Полтава):
— На понеділок вже маю два замовлення. Якщо з'явиться ще хоч одне — зможу назвати цей день вдалим.
Борис Дмитрович, 53 роки, військовий пенсіонер (Бердичів):
— Важкої голови, похмілля... (усміхається). Якщо серйозно — чесності. Зрозуміло, з понеділка життя не поліпшиться. Але психологія нашого суспільства змінилася, і хоч би хто прийшов до влади, розумітиме, що в нас тепер є нація.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Хвилююча зустріч відбулася у парламенті з братами Віталієм і Володимиром Кличками.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин привітав Віталія з перемогою у черговому двобої, де він захистив звання чемпіона світу, і за яким спостерігала і вболівала вся Україна.

Віталій Кличко сказав, що переживання земляків він відчував через океан, і це його надихало. Чемпіон світу подарував Володимир Литвину боксерські рукавички, а свою перемогу він присвячує Батьківщині.

Колючі плантації

Для волинян придбати ялинку не проблема. Майже третина області покрита лісами. Та будь-де рубати не можна — у державному об'єднанні «Волиньліс» для цього є спеціальні плантації. Щороку кожен із 15 лісгоспів об'єднання закладає не менш як два гектари плантацій: переважно там, де не можуть рости великі дерева — під лініями електротрансформаторів. Садивний матеріал лісгоспи вирощують самі, або беруть у лісонасінницькому селекційному центрі об'єднання «Волиньліс», що поблизу села Гарезджа Луцького району.

— У нас є десять видів ялин. — розповідає директор центру Зіновій Коритан. — Ялина звичайна, ялина канадська «коніка», ялина колюча «срібляста», ялиця біла та інші. Готуємо і саджанці у великих пластмасових горщиках. Люди використовують їх на свято у квартирах, а потім висаджують біля будинків. Торік продали 600 таких ялинок — такий товар затребуваний в усіх регіонах країни.

Однак попит на ялинки постійно

зменшується. Фахівці пояснюють це тим, що кожного року в області продається кілька тисяч штучних ялинок. Модними стали також ялинкові букети. Лісничий Луцького лісництва Віктор Романюк, в якого за плечима вже 30 років роботи в галузі, і сам готовий відмовитися від них, а купити собі пластмасову. Нині вибирає серед тих деревцень, які залишилися після розпродажу на спеціалізованих базарах.

— Дружина інколи сердиться на мене за таку неперемінливість, але совість моя як лісника чиста: не дав змарнуватися деревцю, — каже Віктор Сергійович. — А загалом для нас Новий рік — період складний. Доводиться багато часу проводити в лісі, оберегаючи ялинники від браконьєрів. Пригадую, одного разу прийшов додому 31 грудня о 23.30. Лесть не зустріли Новий рік на лісовій просіці!

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

На знімку: Зіновій Коритан: цій канадській ялинці «коніка» вже 40 років.

Фото автора.

Акторам — «Голос», міліції — пісні

Фото Горі Альперта.

Кожен актор Херсонського драматичного театру отримуватиме «Голос України» — новорічний сюрприз майстрам сцени на власні творчі гонорари зробив журналіст Володимир Марус.

Подарунок отримали і херсонські правоохоронці. На концерт, присвяченому Дню української міліції, композитор, поет і виконавець своїх творів презентував зі сцени обласного Палацу молоді нову пісню «А

ми в міліції стрічаєм Новий рік». Під промовистою назвою «Сыскари» Володимир випустив диск з піснями на міліцейську тематику і подарував його начальникам усіх обласних УМВС.

Володимир Марус є автором багатьох газетних публікацій про роботу міліцейської служби.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

На знімку: Володимир Марус.

Рятівний автопатруль

Для Віталія Мартиненка і Миколи Гонтаренка з групи мобільного реагування компанії «Венбест» це було звичайне нічне патрулювання. Після 3 години екіпаж працював у Святошинському районі столиці. Вулиці були тихі й безлюдні. Детективних пригод ніщо не віщувало. І раптом неподалік Кільцевої дороги охоронці помітили, як на шосе з багажника автомашини «Волга» випав... чоловік.

Охоронці негайно зв'язалися з черговою частиною компанії, викликали підмогу, а самі — в погоню.

Що ж сталося тієї ночі?

Троє молодиків заволоділи машиною, власник якої погодився відвезти їх із Солюнянського в Шевченківський район. А там пасажирів зв'язали водія, запхнули в багажник і поїхали за місто. Потерпілому вдалося розв'язатися. Він зламав замок, випав на асфальт і, на щастя, потрапив на очі екіпажеві автопатруля компанії «Венбест».

Охоронці діяли сміливо, оперативно й незабаром знайшли викрадену «Волгу» на вулиці Михайла Котельникова. У темряві біля якогось будмайданчика двом крадіям удалося накинати п'ятами, але одного таки затримали. Зловмисника передали нарядові міліції Святошинського райуправління ГУ МВС України в м. Києві.

Урочисто, перед строєм співробітників підрозділу компанії, 29-річним охоронцем Віталію Мартиненку, Миколі Гонтаренку, а також досвідченому керівникові фірми Володимир Дзюбі начальник

райуправління полковник міліції Анатолій Миколаєв вручив грамоти за вагомий внесок в охорону громадського порядку, боротьбу зі злочинністю та плідну співпрацю з органами внутрішніх справ.

— Ми уклали угоду про співпрацю з «Венбестом», — розповів заступник начальника райуправління полковник міліції Григорій Розум. — Лише цього року понад 40 затримань у районі — робота співробітників компанії, які перепиняють спроби розкрадання майна, напади, бійки.

— Компанія залучає своїх працівників до активної участі у профілактиці та перепиненні правопорушень, — додав Георгій Тупцій, генеральний директор компанії «Венбест», у минулому полковник міліції. — У нашій групі мобільного реагування працюють переважно молоді люди з армійським вишколом і їхні наставники — офіцери запасу силових структур.

Авторитет надійних помічників міліції підтвердив і проведений 2004 року Всеукраїнський відкритий рейтинг професіоналізму серед недержавних охоронних фірм,

Фото Мирослава ЛЕЩЕНКА.

у якому компанія «Венбест» посіла перше місце.

Сергій ШЕВЧЕНКО.

На знімку: помічникам міліції — відзнаки.

Сало для миротворців

З міжнародного аеропорту «Миколаїв» до Іраку вилетів літак Іл-96 з вантажем для українських миротворців. До Іраку доставлено запасні частини до бронетехніки і автомобілів, до кулеметів і двигунів машин, сигнальні димні міни, автомобільні шини. Серед подарунків, зібраних командуванням сухопутних військ України, — живі ялинки, набори косметики і парфумерії для чоловіків і 15 жінок, які там працюють. Українські миротворці замовили також чорний хліб і сало.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Колядуватимуть у Карпатах

На Різдвяні свята Івано-Франківськ чекає на приїзд майже 200 школярів із Донецької області. Взяти їх на Святвечір та Різдво у свої родинні кола, показати народні звичаї і обряди зголосилося багато прикарпатських сімей. Діти побувають і на екскурсіях Прикарпаттям. До речі, Івано-Франківськ уже не перший рік приймає на зимові свята гостей зі східних областей України. Про гостинність прикарпатців уже знають діти Уренгоя, Кривого Рогу, Севастополя, а торік її відчули учні Донецької і Луганської областей.

Івано-Франківськ.

Дарина НАЗАРЧУК.

Реанімовано обхідні шляхи газопроводів

Завершилися переговори Європейської комісії з Росією стосовно будівництва нового газопроводу, який проляже дном Балтійського моря від Виборга до Грейфсвальда (Німеччина). Далі російський газ транспортуватиметься в країні ЄС вже наявними газопроводами. З цієї пропозицією виступив ще чотири роки тому російський «Газпром». Незважаючи на величезну вартість будівництва (майже 5 мільярдів доларів), воно посідає одне з перших місць у списку інвестицій російського газового велета. З рапорту Єврокомісії випливає, що газопровід мають здати в експлуатацію на рубежі 2007—2008 років. Витрати, пов'язані з реалізацією проекту, візьмуть на себе при-

ватні російські енергетичні концерни, яким буде видано вигідні довгострокові кредити під гарантії Єврокомісії міжнародним фінансовим установам і банкам.

В угоді передбачено також будівництво до 2010 року другої нитки Ямальського газопроводу через територію Білорусі та Польщі, тобто в обхід України. Нині російський газ транспортується в Західну Європу двома нитками: Росія—Білорусь—Польща—Німеччина та Росія—Україна—Словаччина—Чехія—Німеччина. Включення в спільний проєкт ЄС і Росії другої «польської» нитки Ямальського газопроводу намагалася офіційна Варшава.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Сім'я в умовах незалежності

Щоб вирішувати проблему, треба принаймні знати про неї. Саме тому щорічні Державні доповіді Президентів України з проблем дітей, молоді та сімейної політики дуже важливі. Вони допомагають осмислювати причини недоліків та визначати шляхи їх усунення. З цієї метою Міністерство у справах сім'ї, дітей та молоді підготувало Державну доповідь «Сім'я в умовах незалежної України (1991—2003)». Як з'ясували фахівці, з 2002 року кількість зареєстрованих шлюбів у країні зросла на 54 тис., розлучень — зменшилась на 6,3 тис., а дітей тепер народжується на 18 тис. більше. Кращим став соціальний захист родин із дітьми, збільшилися розміри державної допомоги малозабезпеченим.

Дарія ГОРСЬКА.

Звіт однієї експедиції

ТЕОРІЇ. ГІПОТЕЗИ. ВЕРСІЇ

Свого часу поблизу міста Ніппура, в Іракові, під купами «глиняного сміття» археологи знайшли артефакт. Знахідка буквально перевернула уявлення про стародавню історію. Як відомий Розетський камінь, що відкрив таємниці єгипетської писемності, містив єгипетські ієрогліфи та їх давньогрецький переклад, камінь з Ніппура містив давньомесопотамський текст і письмена, що склалися з коротких клиноподібних рисок. Ці лінії, пізніше названі клинописом, були найдавнішим людським письмом. «Глиняне сміття», яке безжально зсипалося в купи на розкопках, було частиною величезної бібліотеки, написаної на глиняних табличках найдавнішою з відомих людських мов. Пізніше це зібрання назвали бібліотекою Ашурбаніпада.

Велика частина розшифрованих написів є по суті архівом, що несе суто адміністративну інформацію. Решта — зібрання міфів, у тому числі й тих, які вже на той час вважалися давніми. Їх розшифровки й аналіз текстів свого часу стали сенсацією, що змінила погляд людства на свою історію. Спроби трактувати цю інформацію тривають і досі. Деякі дослідники впевнені, що в знаменитий бібліотеці схована справжня історія виникнення людства. Їхня версія відрізняється від загальноприйнятої.

Вони стверджують, що шумерам були відомі подробиці про будову Сонячної системи, які тільки тепер доводять сучасні вчені. Одна з них — планета Х, десята планета Сонячної системи з періодом обертання навколо Сонця 3600 земних років. Давньошумерський міф «Енумма Еліша» нібито розповідає, що такий довгий рік у цієї планети був не завжди. Чотири з половиною мільярди років тому до молоді Сонячної системи ввірвалася мандрівна планета з далекого космосу. Одну за одною перетинаючи орбіти, любовим зіткненням вона розбила шість планету Фаетон, перетворивши її на хмару пилу, астероїдів і метеорів.

Катастрофа зірвала зі звичного шляху і космічну блукачку. Крім усього, величезної сили удар обрушився на юну Землю. Вогненний фонтан розпеченої лави вишлюпнувся в космос, забравши з собою частину земної тверді. Крижаний холод швидко випив земне тепло, перетворивши лаву на безживий камінь, який відтоді обертається навколо Землі і якого добре видно майже щоночі. Люди називають цей камінь Місяцем.

У катаклізмі загинуло кілька земних континентів. Інші, розташовані на відлілому боці Землі, повільно почали розповзатися по тілу планети, намагаючись затулити велетенську рану. І досі процес не закінчився, але товща океану приховує сліди катастрофи.

Планета Х (шумери називали її Нібіру) з періодичністю в 3600 років продовжувала повертатися до Сонця, приносячи Землі гравітаційні збурення. Останній її візит став причиною Великого Потопу. Парадоксально, але, як твердить частина

дослідників, гіпотетична планета була населена.

Її мешканцями були дві раси, що називалися анунаки та ігіги. Перші займалися винятково розумовою працею. Другі виконували фізичну роботу. Проблема була в тім, що атмосфера планети Х поступово деградувала. Х-планетяни шукали нові простори і звернули увагу на молоді квітучу Землю.

Сюди було посла-

но експедицію, яка шукала золото, необхідне для збереження атмосфери. Вибутком цього металу, природно, займалися ігіги.

Текст шумерського міфу «Атра Хасіс» починається з того, що ігіги ремствують і скаржаться на тяжку працю й утому, просячи керівника експедиції звільнити їх від непосильної ноші. Лідер (для шумерів — головне божество) Ану, двоє його синів Енкі та Енліл порадилися і зійшлися на тому, що невдоволення ігігів може призвести до провалу експедиції. Було запропоновано «повелительці Нінхурсаг, богині з утробою», створити «гібрид» людини і перекласти весь тягар роботи на її плечі.

Нінхурсаг виконала доручення, використавши генетичний матеріал анунаків і примітивних людей — аборигенів, які рясно розмножилися там, де працювали Х-планетяни. Так експедиція одержала розумних працівників. Прототиби людей називалися адам, що означає людина-дублікат. Їх було розроблено в різних модифікаціях, включаючи версію з тонкими рисами, використовувану як домашні слуги для анунаків. Далі міф розповідає, що витончений тип був дуже схожий на анунаків. Боги не змогли встояти перед спокусою і... і їхні спільні нащадки ступили на Землю. Це були легендарні велетні.

Нінхурсаг, що створила перших клонованих людей, за внесок в Х-планетну науку заслужила священний титул Нініті, або Володарка Життя. У стародавньому івриті, яким пізніше була записана Біблія, поняття «життя» і «ребро» позначаються одним словом — «ті». Створення інопланетного богиною «адама» пізніше перетворилося на міф про створення жінки з ребра. Дуже скоро головний бог Ану глибоко розчарувався тим, що адами недалеко відійшли від своїх тваринних звичок. Керівника інопланетної експедиції засмучувало те, що люди весь час хотіли розмножуватися.

Далі настає кара. На якийсь час людей позбавляють їжі. Але вони вдаються до канібальства. Розчарування «богів» своїм дитинством зростає. Інші способи знищення адамів також не приносять успіху. Тим часом насувається чергове наближення Нібіру до Землі. Людей про це не попереджають, та оскільки всі вони живуть на родючих ґрунтах, у низинах і заплавах річок, то їх затопить гігантська припливна хвиля. «Боги» чекають моменту, коли «Нібіру займе центральне положення в небі Тіамуту (Землі)». Енліл, один із синів лідера експедиції, потайки переживає за своїх улюбленців. Він улаштовує так, що «смертний» на ім'я Утнапіштам підслуховує із заростей очере-ту нараду, присвячену майбутньому потопові.

На нараді Енліл каже, що «розумна людина зробила б собі корабель». Тим же способом Утнапіштамові віддано розпорядження взяти з собою їжу і людей, які володіють різними вміннями. Ану так і не довівся про вплив інформації.

«І був дощ, і було збудовано корабель, і плив він по хвилях Великого Потопу...» Зрештою Утнапіштам зі своїми супутниками висадився поблизу гори Арарат. Раптово перед ним з'явилися боги і розповіли йому про юність Сонячної системи, про долю планети Х, про походження «смертних» і про шляхи розвитку земної цивілізації. За одною з версій, тексти пророцтв розшифрував Нострадамус і поклав в основу своїх катренів...

Артем ДМИТРЕНКО.

У КОМІТЕТАХ ВР

Замовте слово про золоту середину

У Верховній Раді зареєстровано одразу кілька законопроектів, покликаних зупинити неузгоджене зростання цін на залізорудну сировину.

Нагадаю, унаслідок неузгодженого підняття цін на залізорудний концентрат, котуни та агломераційну руду в чорній металургії виникли передумови для чергової кризи. На думку заступника міністра промислової політики Анатолія Федяєва, якщо недопоставки прокату та чавуну через зупинку основних фондів гірничо-металургійного комплексу (ГМК) сягнуть 10—15 відсотків, то у грудні держбюджет недопрахується майже 100 мільйонів гривень доходів. До того ж не менше втратять і металургійні, і гірничорудні комбінати. Не зважати на це за умов, коли доходи бюджету вже набули ваги золота, а валютні надходження в країну дедалі зменшуються, означає змирнитися з плачевною перспективою економічної стагнації та соціальних негараздів.

Уже 9 грудня Мінпромполітики разом з Мінекономіки та з питань євроінтеграції провели нараду з власниками ГЗК, результатом якої стала домовленість повернути ціни до параметрів жовтня. На «Запоріжсталі», Дніпровському комбінаті імені Дзержинського, Алчевському металургійному комбінаті і на металургійному комбінаті імені Ілліча це одразу відічули, відновили трудовий ритм. Але народні депутати, яким доля ГМК небайдужа, слушно зазначили, що від сировинної кризи на рік для такої країни, як наша, забагато. Ще не стерлася з пам'яті весняна епопея з переділом прибутків між учасниками ринку, як спалахнула нова, зумовлена цього разу бажанням одних нагрітися коштом інших. Водночас дуже поважні люди починають жалітися, що бракує грошей на модернізацію основних фондів, поповнення обігових коштів і т. д. — складно, проте не вартіть. Гірничорудні комбінати не бідні. А якщо справді бракує коштів, завжди є можливість відмовитися від послуг посередників, які беруть руду за мінімальними, а віддають металургам за максимальними цінами.

Недопоставки металургам залізорудної сировини, зрештою, спричинені нестримним прагненням вивезти її на експорт — це вигідно навіть тоді, якщо агломераційну руду, залізорудний концентрат продають за цінами нижче від світових. З огляду на це у парламенті вже зареєстровано законопроект «Про ставки вивізного (експортного) мита на залізорудну сировину». Захищати інтереси вітчизняних виробників, а разом і стимулювати експорт готової продукції, пропонується митними ставками від 10 до 20 євро за тону залежно від виду залізорудної сировини. Однак цей законопроект, як вважають у Комітеті Верховної Ради з питань європейської інтеграції, суперечить низці законів України, а також нормам і принципам СОТ. До того ж він, звісно, не задовольняє і самі гірничо-збагачувальні комбінати, для яких прибутки від експорту — капітал на відновлення основних фондів, які вже давно цього потребують.

Мораторій на підвищення цін на такі ресурси передбачає інший законопроект — «Про ціни і ціноутворення», який також навряд чи узгоджується з чинним законодавством. Очевидно бракує золотой середини, яка може стосуватися декларування цін на сировинні ресурси, що мають для держави непересічне значення. З огляду на це більш виграним видається законопроект народного депутата Віталія Олуйка, в якому пропонується змінити до деяких законодавчих актів, що регламентують повноваження державних органів влади з моніторингу цін.

Сергій ВЛАД.

Конституційні зміни — в ім'я дійового місцевого самоврядування

8 грудня український парламент пішов на історичний компроміс, ухваливши 402 голосами «великий пакет», що включає закон про внесення змін до Конституції (4180), закон про особливості застосування закону про вибори Президента України під час переголосування 26 грудня, та закон про внесення змін до Конституції (3207-1) у першому читанні.

Основну суспільну увагу було привернуто саме до двох перших актів. Але в стратегічній перспективі політичну реформу в Україні буде успішно завершено лише тоді, коли, згідно із законом 3207-1, отримає необхідні гарантії місцеве самоврядування.

Я переконаний: основним завданням нового Президента України має стати формування посправжнього ефективного і відповідального системи влади, спроможної діяти в інтересах народу. Надійним фундаментом такої влади здатне бути лише дійове місцеве самоврядування. Адже саме ця найближча до людей ланка публічної влади не лише відповідає за рівень повсякденного життя кожного, а й здатна розбудити державотворчу ініціативу мільйонів, радикально і швидко змінити на краще обличчя всієї країни.

Місцеве самоврядування в Україні, отримавши потужний імпульс на початку 1990-х, надалі розвивалося в надто несприятливих умовах. Сьогодні про скільки-небудь прийнятні стандарти самоврядування можна говорити фактично лише на рівні середніх та великих міст. На всіх інших рівнях самоврядування задушене або безгрошів'ям, або диктатом місцевих держадміністрацій, або і тим, і тим разом.

Це відбулося не випадково. Адже нинішній владний режим, який не спирається на підтримку власного народу, чудово розуміє, що його подальше панування несумісне із справжньою самостійністю громад, яка є найвищим виявом демократії.

І все-таки величезний потенціал, закладений у саму ідею самоврядування, не зник безслідно. Він щодня виявляє себе в роботі численних муніципальних владних команд, які навіть у сьогоднішніх несприятливих умовах реально поліпшують добробут своїх громад у всіх регіонах держави. Він виявив себе і в тривожні дні після 21 листопада, коли сотні місцевих рад виступили на захист народного волевиявлення, показавши тим приклад Верховній Раді України.

Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва і місцевого самоврядування виходить із того, що на шляху формування системи посправжнього ефективного народної влади нас очікує велика законотворча робота. І така робота не дасть бажаних результатів, якщо від самого початку не буде системною.

Щоб досягнути необхідної системності, комітет ініціював розробку Концепції формування ефективного місцевого самоврядування. Цю концепцію було розроблено спільно народними депутатами України та кваліфікованими експертами й обговорено на кількох представницьких форумах з учас-

ттю практиків місцевого самоврядування — міських, селищних та сільських голів, депутатів місцевих рад.

Головні положення концепції (важливо, що вони лягли в основу відповідного розділу програми Віктора Ющенка як кандидата в Президенти України) полягають у такому: політичним пріоритетом нової влади стане розвиток держави через становлення ефективного місцевого самоврядування.

На рівні закону за місцевими радами буде закріплено достатні джерела фінансових надходжень, проведено поділ майна й землі на державну й комунальну власність.

Село, селище й місто під час формування місцевого бюджету залежатимуть лише від закону, нормативів і власної економічної заповзятливості, а не від волі чиновників державного, обласного й районного рівня. Районні й обласні ради отримають право формувати власні виконавчі органи. Обласні державні адміністрації збережуть лише окремі контрольні функції.

Влада всіх рівнів буде зобов'язана вести постійний публічний діалог з виборцями, звітувати перед ними, всіляко підвищуючи обізнаність громадян стосовно їхніх прав та обов'язків, конкретного стану вирішення питань різного рівня й значення. Буде забезпечено перехід від сьогоднішнього диктату центральної влади до майбутнього партнерства всіх гілок і рівнів державної влади й органів місцевого самоврядування.

І жовтня цього року Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва і місцевого самоврядування організував представницькі слухання, на яких було представлено проекти перших п'яти базових законів, розроблених на основі Концепції формування ефективного місцевого самоврядування. Серед них найголовніший — проект конституційних змін 3207-1, ухвалений нині Верховною Радою в першому читанні.

Зупинюся на основних положеннях цього закону. Базова ланка самоврядування — сільська, селищна та міська громада — визнається адміністративною територіальною одиницею не лише із населенням (як це було досі), а й, що дуже важливо, з територією та визначеними межами (нові редакції статей 133, 140). Це відкриває шлях до реалізації принципу повсюдності місцевого самоврядування, за якого кожний клаптик української землі матиме свого господаря — одну з територіальних громад (а отже, і значно посилиться контроль за справедливим і ефективним використанням землі).

На жаль, сьогодні більшість наших сільських громад фінансово неспроможні, адже, як свідчать оцінки науковців, лише громада із населенням не менше 4000 мешканців може формувати самостійний бюджет і ефективно обслуговувати базові потреби своїх виборців. Тому нова редакція статті 142 створює передумови для виникнення агломерацій, які спиратимуться на право громад об'єднувати на договірних засадах бюджетні кошти, об'єкти власності, створювати установи та підприємства для реалізації спільних програм.

Законопроект 3207-1 передбачає, що обласні держадміністрації не здійснюють (як тепер), а лише представляють виконавчу владу — в межах та порядку, визначених законом. А обласні й районні ради натовмість отримають можливість створювати власні виконавчі органи. Отже, під час реалізації реформи місцеві держадміністрації у перспективі практично перестануть виконувати обов'язки виконавчих органів самоврядування. Їх функції переберуть на себе виконкоми рад. Водночас передбачено, що закон чітко розмежує повноваження між державною владою та місцевим самоврядуванням.

Хочу також наголосити: оскільки до компетенції Верховної Ради України віднесено утворення і ліквідацію адміністративно-територіальних одиниць, а області та райони визнані саме адміністративно-територіальними одиницями, це відкриває шлях до реформи адміністративно-територіального устрою держави. Проте мушу відразу й застерегти: така реформа повинна бути надзвичайно продуманою і в жодному разі не «зрівняльною». Під час зміни конфігурації регіонів можна спиратися лише на потреби забезпечення якості життя людей, а не на уніфіковані цифри кількості населення (як пропонував це нинішній відставлений парламент-склад уряду).

Та від райдужних перспектив майбутнього мушу ще раз перейти до суворих реалій сьогодення. Терор, який вища державна влада розгорнула напередодні виборів проти місцевого самоврядування, зумовлений ще й тим, що саме місцеві ради, сільських, селищних та міських голів хотіли зрозуміти зарадям адміністративного ресурсу. Саме на них було покладено обов'язок чинити протизаконний тиск на виборців і будь-що забезпечувати необхідний владі результат виборів на відповідній території.

Але збереження нинішньої влади означатиме смерть для місцевого самоврядування. За ним буде залишено одну-єдину функцію: беззастережно виконувати будь-яку вказівку державних чиновників.

Тому я закликаю міських, селищних та сільських голів, депутатів місцевих рад, які в абсолютній більшості є чесними й високопрофесійними людьми, справжніми патріотами своєї громади та всієї України, спільними зусиллями домогтися проведення чесного і вільного переголосування 26 грудня. Бо тільки через таке голосування народ зуміє реалізувати свою конституційну функцію єдиного джерела влади в державі й змінити своє життя на краще.

Переконаний, народ, який піднявся на «помаранчеву революцію», переможе. І протягом наступних років дійове місцеве самоврядування до невпізнанності змінить обличчя наших занедбаних сіл, селищ, міст, зробить їх квітучими, заможними, зручними для проживання.

Протягом наступних років громадяни забудуть стару приказку «моя хата скраю» та сьогоденішнє зневірєне «від мене нічого не залежить». Вони звикнуть до того, що їхнє повсякденне життя прямо залежатиме від їхнього особистого волевиявлення, їхньої громадянської позиції.

Анатолій МАТВІЄНКО,
голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування
Верховної Ради України.

Обрана влада завжди відповідальна передусім перед громадою

САМОВРЯДУВАННЯ

Василь Титарчук: Я почав би з законодавчих актів. Візьмімо Конституцію України. Якщо влада обрана, то вона несе відповідальність перед тими, хто її обрав. І не лише на сесії, а й у повсякденній роботі. Стаття 140 Конституції: «Органами місцевого самоврядування, що представляють територіальні інтереси громад, сіл, міст є районні й обласні ради», і на цьому крапка. Постає запитання: що ж це за ради, які представляють ці інтереси?

Але цю статтю відразу перекреслює стаття 44 Закону «Про місцеве самоврядування», яка жорстко вимагає, щоб ми передали майже всі повноваження районним державним адміністраціям. І що залишається — нічого. Всі важелі забрано. Ми несемо відповідальність за все нарівні з райдержадміністрацією, але не маємо нічого.

Тому вважаю: влада повинна бути одна — народна. І вивільнитися велика сума коштів, яку можна залучити передусім на потреби населення. Доки триватиме отака плутанина, нормального життя не буде. Немає чіткого розмежування повноважень між державними адміністраціями та районними радами.

Євген Суслов: Додам, що особливо гостро відчують недосконалість законодавства про місцеве самоврядування ті, хто безпосередньо працює з людьми, вітлює у життя накази місцевої громади.

— **Якби була така можливість, що ви зробили б?**

Василь Титарчук: Візьмімо структуру нашого району — 27 сільських рад, одна міська і районна рада. Вони об'єднують 49 населених пунктів. Є великі територіальні громади і зов-

Як відомо, Верховна Рада прийняла законопроект про внесення змін до Конституції, що стосуються проблем організації місцевого самоврядування. Про проблеми самоорганізації населення, а також відносини між органами самоврядування та державної виконавчої влади тривала розмова журналістів нашої газети з головою Сквирської районної ради Василем ТИТАРЧУКОМ та міським головою райцентру Євгеном СУСЛОВИМ.

сім маленьких. У районній раді — 84 депутати. По три від кожної з 27 рад. Але в одному населеному пункті трохи більш як 300 виборців, в іншому — 118 тис. виборців. В обох випадках їхні інтереси представляє однакова кількість депутатів. Це — ненормально. Вважаю, такої кількості депутатів рада не повинна мати. Це — маленький парламент. Кожен депутат хоче мати все. Кількість депутатів треба скоротити щонайменше у два рази. Залежно від кількості населення. 40—45 осіб — достатньо, щоб рада ефективно працювала.

— **Вибори відтепер відбуватимуться на партійному рівні.**

В. Т.: У цьому разі нам буде дуже складно. Як і нашому районі. Сутю ситуативні. Тобто вони є, але заявляють про себе, коли триває виборчий процес. Як тільки закінчилася велика політика, тебе ніхто не знає взагалі.

Є. С.: Чесно кажучи, я поки що не можу уявити формування депутатського корпусу міста за партійними списками.

— **І все-таки, хто вирішує, кому, куди і скільки коштів виділити?**

В. Т.: Тут парадокс. Що вносить пропозицію на сесію, під час формування бюджету? Знову ж таки, адміністрація. Його розглядає комісія з питань бюджету і фінансів. Узгоджуємо. Тут у нас все-таки є якісь важелі. Але не більше, бо це все йде в інші руки. Найбільше горе районної ради, що в неї немає виконавчих структур.

— **На вашу думку, з чого має починатися самоврядування?**

Є. С.: З вулиці. З вуличних комітетів. Місцеве самоврядування відповідає за все. А якщо конкретно, то ми не можемо нічого. Бо будь-яке наше рішення треба погоджувати з адміністрацією. Для чого тоді ми взагалі?

— **Скільки років керуєте?**

Є. С.: Два з половиною.

— **І що за ці два з половиною роки змінилися?**

Є. С.: Насамперед ставлення до міської ради. Я не хочу казати, що міській голові, які були до мене, погано працювали, бо у них не було можливості. Розробили серйозний бюджет. Торік наші пропозиції проігнорували, а цього року вже питали: скільки нам потрібно грошей? Однак на триразове харчування дітей в дошкільних закладах, як і минулого року, виділили 57 копійок на дитину на день.

— **Який річний бюджет міста?**

Є. С.: Міська казна цього року розрахована на два мільйони гривень. Але із 100 відсотків податків, які збирають у місті, залишається 15. З них торік у нас забрали ще всім, тобто залишилося сім відсотків.

— **Ви поводитесь впевнено, спокійно. Можливо, через те, що відчуваєте підтримку не лише людей Сквирі, а й батька, який є доволі впливовим підприємцем?**

Є. С.: Коли я балотувався, казав, що йду сюди не заробляти гроші, а зробити щось корисне. Коли я прийшов у міську раду, виклав співробітникам своє бачення, свої задуми і звернувся до них: «Хто хоче з мною працювати, залишайтеся. А хто відчуває, що не зможе «тягти», давайте відразу розстанемося». Дехто, звичайно, довелося змінити. До того ж я прийшов працювати зі своєю командою.

— **Не в кожного може бути такий потужник, надійний тил. Очевидно, питання роботи міського голови має забезпечуватися якось інше. Як, якби у вас була така можливість, ви спланували б що робити? Що ви визначили б за потрібне цьому району, зважаючи на загальнодержавні та районні інтереси?**

Є. С.: Перше — вдосконалення законодавчої бази. Треба чітко визначити, за що ми відповідаємо. Друге, потрібне чітке розмежування повноважень рад й адміністрацій. Бо нині я, як міський голова, не можу навіть дати дозвіл на тимчасову торгівлю без погодження з адміністрацією.

Євген Суслов

— **Якби ви були не міським головою, а пересічним громадянином, на ваш погляд, що було б краще: виборна міська влада чи адміністрація. Тобто яка ланка у цьому разі зайва?**

Є. С.: Зрозуміло, що краще — виборна система. Якщо мене обирають міським головою, то я знаю, що через певний термін мене переоберуть.

А керівниками адміністрацій звичай призначають немісцевих. Постає запитання: чи є в такої людини бажання робити добрі справи для туземного населення? Його нічого тут не тримає. Я звернув увагу: дуже багато розумних людей у місцевому самоврядуванні. Випадкові люди сюди потрапляють рідко.

— **Яким чином налагоджувалися стосунки з представниками силових структур, судової гілки влади?**

Є. С.: За два з половиною роки я пережив трьох начальників міліції. Зараз склалася така ситуація, що міліція фактично працює на адміністрацію. Це питання не раз порушувалося на наших сесіях. Начальники міліції признаються з того чи того кола адміністрації.

За два останні роки відбулося зростання рівня злочинності. Новий начальник міліції, який працює близько року, жодного разу не прийшов до міського голови. Запрошуємо його на засідання, а він каже, мовляв, вам потрібно — йдіть до мене. Це відповідь начальника міліції? Недружні стосунки склалися і з попереднім начальником. Було й таке: я подаю заяву про скоєння злочину, а він відповідає — в мене робочий день до шостої години. Най-

головніше, після звільнення цієї людини з посади начальника він отримав підвищення.

Єдиний вихід: створювати муніципальну міліцію, яка чітко відповідатиме за ситуацію. Вони кажуть, що у них немає коштів, хоча на найвищому рівні запевняють: забезпечення нормальне. У Сквирі 18,5 тис. населення і всього чотири дільничних.

— **А судова влада?**

Є. С.: Судова влада, принаймні у нас, приймаючи рішення, не дивиться: чи це місцева рада, чи це державна адміністрація. Дай Боже, щоб так воно і зберігалось.

— **Є американська модель, коли на рівні місцевого самоврядування одночасно обирається міський голова, начальник міліції та суддя. Як ви вважаєте, такий варіант буде прийнятний для України?**

Є. С.: Нещодавно я приїхав з Америки, де вивчав принципи організації місцевого самоврядування, — дуже сподобалося. Є навіть таке: обирається міський голова і наймає менеджера, який керує містом. На мою думку, краще було б, якби посади, які забезпечують життєдіяльність у місті чи населеному пункті, були виборними. Якщо ти справді фахівець, тобі нема чого боятися. А в нас... Скажімо, ми в районі цілий рік прожили без керівника податкової, без прокурора і начальника міліції. Або таке. У нашому місті було два нотаріуси. Один — державний, другий — приватний. Для того щоб потрапити до нього на прийом, потрібно було вистояти у черзі півтора дні. Люди навіть неприємні. В результаті наших безкінечних звернень до Міністерства юстиції нарешті це питання почало вирішуватися. З'явився ще один приватний нотаріус. А чому ми не повинні такі питання вирішувати самі?

— **А проблема землі. Ви розпороджуєтеся землею?**

Є. С.: Райдержадміністрація. Земельний відділ, як і відділ містобудування, у нас забрали, вони підпорядковані адміністрації. Якщо міська рада вирішує надати комусь земельну ділянку, то це рішення нічого не значить.

В. Т.: Не має впливу на розподіл землі навіть районна рада. Тобто знову можемо констатувати перекоси у законодавстві.

— **Які стосунки між містом і районом? Як визначено законом і як вони працюють? Чи повинні рішення керівництва району бути обов'язковими для вас?**

В. Т.: Потрібно законодавчо чітко встановити рівень повноважень і відповідальності. Кожен повинен знати, що у його сферу діяльності не може втручатися чиновник навіть із Києва.

Разом з тим рішення загальнонаціонального значення (у нашому випадку) мають бути обов'язковими для всіх місцевих структур.

Є. С.: У нас є територіальна громада. Яка й буде визначатися, чи є рішення райради для нас обов'язковими.

— **Ви говорите про те, що міська рада буде самостійно вирішувати, чи будуть рішення районної ради для вас обов'язковими. Це та сама ситуація, яка нині у вас відбувається з районною адміністрацією. На цьому рівні, очевидно, має бути визначена якась одна структура, яка мала б право вирішувати все коло питань. Бо інакше буде міська рада окремо, а районна — окремо. У цій ситуації який, на ваш погляд, варіант прийнятніший? Чи повинен бути баланс не лише інтересів, а й обов'язків?**

Є. С.: Мені подобається польський варіант. У них також є районні й міста і чітко розмежовано повноваження. За що відповідає район, за що — місто, якщо воно входить до цього району. Район спрямовує свою діяльність на соціальну сферу.

Тобто треба міняти дещо у самій суті стосунків району й міста, яке входить до району. Зрозуміло, що наше рішення може відмінити або суд, або прокуратура. Районна рада не повинна втручатися у наші місцеві справи. Все це має бути чітко прописано.

В. Т.: Рівень самоврядування починається з двору. Звідси й повинна розпочинатися самоорганізація населення. Згодом визначити коло тих проблем чи повноважень, які має вирішувати представницький орган району. А тоді район і область узгоджують свої інтереси між територіальними громадами. Гадаю, що за такої умови не буде протистояння інтересів різних громад.

Є. С.: Я дотримуюся такої самої точки зору. Має бути виборне місцеве самоврядування (мер, шериф, суддя, прокурор). Зробити лише одну частину виборною, а решту залишити так, як є, — користі не буде. Будуть лише постійні конфлікти. І переможе той, у кого більше зв'язків. У колі відповідальності району є частка повноважень, які делегує й місто. А тому прийняте рішення обов'язкове і для міста.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За кулісами «круглих столів»

Інтерв'ю Александра Квасневського

(Початок на 1-й стор.).
— Чому вони шукали можливості переговорів?
— Були розгублені. Обидві сторони опинилися в ризикованій для себе ситуації. Ющенко, за яким стояли тисячі людей на Майдані, не мав жодної правової підтримки. Хіба що був лідером опозиції в парламенті. Офіційно було оголошено, що він програв вибори. Кучма був у протилежній ситуації. Факт, що він є чинним президентом, не мав значення — Кучма не міг потрапити ні в кабінет, нікуди, тільки сидів під Києвом у якомусь санаторії недалеко від своєї дачі. Засніжений парк був красивий, але я сказав йому: «Якщо сидиш у цьому селі, виходить, влади в тебе немає».

А. Квасневський (на фото — в центрі) під час переговорів з виведення України з політичної кризи.

Фото Валерія СОЛОВЬОВА (УНІАН).

нення. Кучма тоді заперечив: «А там блокують». Відповідаю: «Виходить, Ющенко повинен відвести людей. Ми мусимо туди поїхати». Доїхали, але сталася одна важлива річ. Виходячи від Кучми, ми одержали важливу інформацію, що близько 15.00 заплановано приїзд 40 тисяч шахтарів. Я вже уявив собі ці зіткнення... Наша місія закінчилася б перед початком переговорів. Допомогли мої знайомства, тих дев'ять років контактів з усіма українськими політиками. Посадив до себе в машину Яцєка Ключовського, в якого був мобільний телефон і номери особистих телефонів українських політиків. Йому вдалося з'єднати мене з Тігіпком, якого я знав. «Це правда, щодо того маршу?». «Так, це вже не стримати. Луганськ, Донецьк, Херсон хочуть піти, кінець, шахтарі повстають». «Дуже прошу цього не робити, о четвертий в нас переговори з Януковичем, вийде так, що ви їх зриваєте». Він зрозумів. Повинен сказати, що Янукович поводитьсь гідно. Поїхав до шахтарів, віддав розпорядження не починати акцію. Між іншим, місце, з якого ми вийшли, називається Заспа. Ті піводини були вирішальні. Якби тоді сталася те, що могло статися, не знаю, що було б з Україною.

— А хто вам зателефонував сказати, що того маршу вже не буде?

— Вони і зателефонували. О третій почалися розмови з Ющенком у його штабі. Невелике приміщення під дахом, у малому особняку, природно, настрої революційний, усі в помаранчевому. Потрібно говорити про згоду, а вони кажуть, що з Януковичем не розмовлятимуть, це бандит. «Ви не хочете розмовляти з Януковичем? Ну то з ким хочете розмовляти? Він офіційно визнаний ЦВК, є чинним прем'єр-міністром, представляє — навіть якщо відкинути сфальсифіковані голоси — більш як тридцять відсотків виборців зі східних регіонів». Ми їх переконали, що розмовляти необхідно. Який характер повинні мати переговори? Не застосовувати силу. І далі: знайти підтвердження того, що вибори було сфальсифіковано.

— А як вітав вас Янукович?

— Нормально, але ситуація ускладнювалася тим, що в нас — якщо вважати, що вибори було сфальсифіковано — гарних новин для нього не було. Янукович починає представляти свою позицію: вибори були справедливі, а якщо були фальсифікації, то на Заході України, а взагалі, і в Америці теж доходить до порушень. Але розмова триває. Який вихід з цієї ситуації? Янукович його не бачить, вирішить суд, але впевнений, що він — президент, готовий до розмови, і жодних сумнівів у вигравші немає. Отут починають приходити, через оточення, вітальні телеграми з Центральної Азії. Показує їх нам: бачите, мене визнають. Крім того, не треба забувати, що його визнав президент Путін. Тут не до жартів: розмовляємо з чинним Прем'єр-міністром, оголошенням ЦВК президентом, а друга сторона: це — «бунтівники».

«Круглий стіл» починається з короткого вступу Кучми, який розчарував нас у тому сенсі, що він, за моєю порадою, мав представити свій план виходу з кризи. План не занадто сміливий. Потім слово беруть Ющенко і Янукович. Ющенко хоче переважити ситуацію: ось докази, повинні відбутися перевибори. Потім говорить Янукович: вибори не були фальсифіковані, він протестує, демонстранти заважають працювати адміністрації, жінок, які йдуть на роботу, ображають, тощо.

— Чого вимагав Янукович? Забрати демонстрантів?

— Забрати демонстрантів, почати політичні переговори, можливо, Ющенко міг би стати прем'єр-міністром, тобто пропозиції скоріше були персонально-угодовські. І тоді слово взяв Литвин, спікер парламенту, який протягом усього процесу відіграв позитивну роль: колись він очолював адміністрацію Кучми, пізніше став спікером, це визначило незалежність його мислення. Основна ідея Литвина полягала в наступному: Україна перебуває в настільки складній ситуації, що не можна шукати рішень суто юридичних, рішення мусить бути політичне. Цю кризу не вдасться владнати у нормальний спосіб. По-

тім почали виступати посередники. Моя відповідь була зрозуміла: потрібно оголосити, що вибори були сфальсифіковані. Потрібно швидко переголосувати другий тур, виключити використання сили і продовжувати політичний діалог. У тому ж дусі висловилися Солана і Адамкус.

Потім слово взяв Гризлов, що колись обіймав посаду міністра внутрішніх справ Росії: ці демонстрації були сплановані, є провокації, маніфестанти платять. Пункт другий: Росія вважає, що вибори були справедливі. ЦВК оголосила перемогу, потрібно ставити крапку. І пункт третій: в Америці теж доходило до порушень під час виборів чотири роки тому і тепер. Вельми про це просторікував. Я ледь не лопнув від злості, узяв слово. Сказав, що вже бачив такі демонстрації у Гданську, Празі, Москві. І нехай пан не каже, що це — не спонтанна поведінка, навіть якщо початок планувався, то зараз ми є свідками справді масового руху. Ющенко приєднався, сказавши, що ще кілька днів зволання, і навіть він втратить контроль над масами людей. Я додав, що, якщо добре розумію пана Гризлова, то в протоколі угоди готовий дописати пункт про те, що присутні засуджують порушення, які мали місце під час виборів у Сполучених Штатах. Наш віце-міністр Ротфельд (заступник міністра прикордонних справ Польщі — Прим. перекладача) схопив мене за руку, а інші навіть не засміялися, це було вже, як «сокіроу в око».

Нарешті ми домовилися виступити зі зверненням такого змісту: не застосовувати силу, продовжувати діалог. І чекати засідання Верховного Суду.

— Тобто Янукович схвалив це? Так легко погодився?

— У цій дискусії він міг спертися лише на думку Гризлова. Утім, потрапив у дві пастки, на які за «круглим столом» йому вказали. Перша — це його власний докір, що на заході країни вибори теж фальсифікували. Ющенко пред'явив 700 позовів, що стосуються східних районів, а у відповідь Янукович пред'явив 7 тисяч позовів із західних виборчих дільниць. У підсумку в нас вишило 7700 протестів, а це виходить, що вибори були несправедливі. І друга пастка: якщо він вважає, що вибори були справедливі і в нього на мільйон голосів більше, чого тоді побоюватися? Повторю? Янукович у відповідь заявив, що все розуміє, але, з юридичної точки зору, результати змінити не можна. На що я йому сказав, що все залежить від парламенту. Але приймали ми змогли домовитися про двох істотних моментах. Усі сторони відмовляються від застосування сили — це була дуже важлива заява президента і прем'єр-міністра в присутності впливових закордонних гостей. І друге — обіцянка того, що діалог триватиме.

— То Росія теж схвалила цей «круглий стіл»? Як там опинився Гризлов?

— Він був посланцем Путіна. Перше запитання Кучми до мене стосувалося саме його. Чи не заперечу я проти присутності посланця Путіна? «Звичайно, ні», — відповів я. Нам нема чого приховувати.

— Тому Росія теж змінила свою точку зору в ході переговорів. Примирилася з планом.

— Після першої зустрічі не було повідомлення, підписаного всіма, це було повідомлення Кучми. Гризлов вислухав його, ми не відповідали на жодні запитання.

— Можливо, росіяни поставили до цього лише як до дискусії, обміну думками?

— Вони не могли не визнати цих переговорів, тому що рішення питання виборів ми залишили за Верховним Судом. Ми не сказали, що вибори були фальсифіковані. Що стосується двох інших елементів угоди, то Янукович не зміг з ними полемізувати. Відмова від застосування сили — хіба він скаже «ні»? Діалог — хіба він скаже «ні»?

З питання Верховного Суду я твердо наполягав, щоб засідання було відкрите, транслювалося по телебаченню. Це викликало неабияке занепокоєння. Як це, диктувати щось суду? Чому ні, кажу, кому зашкодить прозора процедура? Слідом почалася дискусія про формулювання. Хтось придумав, що все засідання має відбуватися в атмосфері гласності, і саме ця глас-

Москва прийме керівника, якому виявить довіру народ

(Початок на 1-й стор.).

ПУТІН: — Ми не будемо випереджати результати президентських виборів в Україні. Бо це було б некоректно. Хоча соціологія нам відома. Ми з паном Ющенком особисто знайомі. Коли він був головою уряду України, ми з ним не раз спілкувалися. У нас були нормальні ділові стосунки. Я ще не чув його заяви, що він збирається до Москви. Але, зрозуміло, ми будемо завжди раді прийняти у Москві керівника, якому виявить довіру український народ. У нас з Україною великий обсяг торгово-економічних зв'язків. За одинадцять місяців поточного року товарообіг перевищив позначку 16 млрд. доларів. Це рекорд для наших торгово-економічних зв'язків. Це великий обсяг торгівлі. Я вже не кажу про те, що ми давно знаємо: глибина кооперації між російськими та українськими підприємствами така, якої немає з жодною країною. Що вже казати про гуманітарну складову наших відносин. Кожна друга—третя родина в Україні має родичів у Росії. 17 відсотків населення в Україні — росіяни. Насправді, я гадаю, більше. Це практично цілком російськомовна країна.

Ми добре знаємо, що в найближчі 15—20 років ніхто не розглядатиме прийняття України до ЄС. Сьогодні Туреччина на порядку денному. Переговорний процес, як уже заявлено, триватиме не менш як 15 років. Неактуальна для України сьогодні тема вступу до ЄС. А нам жити потрібно сьогодні і завтра. І жити хочеться добре. Наприклад, Польща вступила до ЄС. А ви знаєте оцінки МВФ? Вони скептичні стосовно польської економіки сьогодні. Їм списали борги, але вони їх збільшили багаторазово. Тож сам вступ до ЄС проблем не розв'язує. Мало того, сучасні стандарти ЄС в економіці, соціальній сфері дуже важкі для економік, що розвиваються. Я думаю, це ще баба надвоє ворожила, вигідно вступати до ЄС сьогодні чи ні. Це ще треба поррахувати. «Фелікс» узяти (машинка така) і порухувати з олівцем у руках. Важливо для нас і України ось що. Росія вибудовує з ЄС так звані чотири простори. І перший, і найголовніший із них — це загальноекономічний простір. Але ми, Росія, Казахстан, Білорусь та Україна, у рамках ЄП збираємося зробити те саме. Це означає, що ми гармонізуємо економічні відносини в рамках великої Європи. Це не має нічого спільного із прагненням Росії когось підкорити. Це цілковита неспівзвучність. Гармонізація економічних відносин у рамках великої Європи не перешкоджає, а, навпаки, створює сприятливі умови руху всіх наших країн, зокрема й України, до загальноєвропейських стандартів. І на якомусь етапі, я не виключаю, якщо ЄС і Україна цього захочуть, для неї буде створено сприятливіші умови. Ось про що треба говорити, а не лякати одне одного з двох сторін якимись погрозами.

Що стосується приїзду пана Ющенка. Хоча це раз підкреслити: у нас із ним дуже добрі стосунки. Нас що турбує? Це спроби вирішувати політичні питання неправовими методами. Це неприпустимо змінювати правила гри в ході

Дмитро Медведєв

тіх чи тих процесів. Наприклад, почали футбольний матч за одними правилами, а закінчуємо за іншими. Ну дурниця якась. Але в остаточному підсумку, повторюю, ми приймемо будь-яке рішення, що його винесе український народ. Ми працюватимемо з будь-яким керівником України. Єдине: ми розраховуємо, що в оточенні пана Ющенка не буде людей, які будуть свої політичні амбіції на антиросійських сіоністських гаслах. На мій погляд, це геть неприпустимо. Ми звисно, не проходимو повз так заяви, ми їх фіксуємо. І сподіваємося, що здоровий глузд і власні національні інтереси візьмуть гору над сьогочасними політичними вигодами.

— Як ви прокоментуєте вчорашню заяву президента Польщі Александра Квасневського, котрий сказав, що Росія краще без України, ніж Росія з Україною?

ПУТІН: — Я був украї здивований, коли побачив це інтерв'ю. У мене з ним дуже добрі відносини. Квасневський — досвідчений політик. До речі, у нас у Росії його дуже добре знають по комсомольській роботі. У мене таке враження, що це заява не чинного президента, а людини, яка влаштовується на роботу у зв'язку із закінченням терміну своїх повноважень.

Бо я не думаю, що цю заяву можна вважати коректною. По-перше, для чинного глави держави, шанованого у світі і нашого сусіда, виступати з коментарями політики інших країн якось не дуже доречно. Ми звернули увагу на те, що було сказано. Що означає Росія без України краще, ніж Росія з Україною? Ми, як ви знаєте, вибудовуємо відносини на пострадянському просторі у винятково коректному режимі. Росія не пішла за югославським варіантом. Росія зробила все, щоб пострадянські країни стали на ноги як самостійні держави. Ми з усіма нашими друзями-партнерами на пострадянському просторі розвиваємо відносини не просто добросусідства, а й щирої рівноправності, з цілковитою повагою до майбутнього і минулого цих країн.

Якщо говорити про те, що Росія без України краще, ніж Росія з Україною, то треба запитати, що мається на увазі. Повторюю, ми не збираємося нікого анексувати. Якщо це вважати бажанням обмежити можливості Росії у розвитку її контактів зі своїми сусідами, то це означає прагнення ізольовати Росію. Я не думаю, що в цьому полягає зміст політики США, хоча, звичайно, із президентом Бушем у мене буде зустріч у новому році, і я поставлю йому це запитання. І якщо це так, то виходить, що позиція стосовно Чечні стає зрозумілішою. Здійснюється політика подвійних стандартів, політика, яка розгойдує Росію. Мені здається, що й у самій Польщі є чим зайнятися. Там безробіття нині — 20 відсотків, а в Росії — 7,4 відсотка. 1973 року державний борг Польщі становив приблизно 47 млрд. доларів. Їм скинули 50 відсотків з політичних міркувань. Сьогодні Польща вже нагромадила боргів 92 млрд. євро. Це понад 100 млрд. доларів.

ність усім сподобалася. Але Кучма виступив з іншою пропозицією: треба написати, що сторони очікують об'єктивних результатів. А, на мою думку, саме цього ми написати і не могли, тому що кожен вирок має бути об'єктивним і справедливим. Нарешті насилу що гласність записали.

Телетрансляція — це одне, а показати, що один з найважливіших інститутів демократичної держави працює відкрито, демократично — це зовсім інше.

Адже судді мають не тільки признавати, а й обличчя. Вони теж ходять по покупках, гуляють з дітьми парком. Хочуть бути громадянами. От так закінчився день 26 листопада.

— Після першого туру Янукович мав вигляд людини, що програв?

— У той час — це ні. Однак усіх вражала присутність тисяч людей на морозі. Дні минали, але натовп не зменшувався, а, навпаки, зростає. У кожного в пам'яті були події в Грузії.

— Щоб картина прояснилася остаточно: ЄС не збирається втручатися в українські справи?

— Частина країн цього хоче, інша — ні. Перед деякими з них постала дилема, по суті, більш-менш така сама, як і в нас: Америка чи Європа, кого любимо більше? А в них: Москва чи Київ? Деякі західні сторони вирішили обрати Москву, вважаючи Київ її сферою впливу. Інші країни, особливо в нашій частині, поведуться активніше. Усі мають сьогодні замислитися над своєю політикою, бо, як правильно сказав Ющенко, Україна стає вже не частиною пострадянської сфери впливу, а незалежною суверенною державою з дедалі сильнішим громадянським суспільством.

— На вашу думку, нова ситуація в Україні привносить ворожнечу у відносини ЄС з Москвою чи ні?

— На мою думку, ні. Євросоюз не зможе не сприйняти того, що відбулося з позицією українців, і має подумати про свою політику стосовно Росії. Я впевнений, що це станеться. Росіяни проковтнуть цю пігулку і почнуть нормально співпрацювати з Україною. Одну істотну річ треба особливо підкреслити: на мапі Європи з'явився новий суверенний суспільний і політичний суб'єкт. Українець — це не перфарбований росіянин. Постається до цього українця як до учасника європейської політики. І не кажіть, що спочатку Туреччина вступила до ЄС, а лише потім подумалося про Україну.

— Не знаємо, чому Росії заважає Ющенко. Хіба він налаштований антиросійськи? Чому Москва не встала «на обидві ноги» від самого початку?

— Тому що дійшла висновку, що в Україні потрібно припинити всі тенденції прагнення до співробітництва з євросруктурами. Якби ви чули, що наговорив посол і колишній прем'єр-міністр Черномірдин у присутності Солани... НАТО — погано, ЄС — нормально, але НАТО

загрожує Росії. Почувши це сьогодні, ми посміхаємося. Вони думали, що разом з Януковичем створять щось, що спочатку буде Співдружністю Незалежних Держав (адже планували спільну валюту), а потім розпочнеться робота над наступними проектами. Імовірно, здійснили їх із Ющенком неможливо. Хоча я впевнений у тому, що Ющенко провадитиме відкриту політику і з Росією. Інакше не вийде.

— Навіщо було проведено другий тур «круглого столу»?

— На черговій зустрічі в Києві центральним стало питання: повторити вибори цілком чи тільки другий тур? Урядова сторона вважала, що Януковича потрібно замінити, за цей час хотіла підготувати нового кандидата, який зміг би відняти в Ющенка голоси і водночас, чого всі побоюються, не грав би на сепаратизмі.

— А Гризлов? Ви вважаєте, що він поставив свій підпис на документі, погодивши це з російським істеблшментом?

— Це мені невідомо, але Гризлов спізнився. Утримався з рішенням, поки Янукович не поставити свій підпис. Цей документ був про явом компромісу. В один момент, парадоксально, ми розмовляли відверто, адже всі знали, як звуть наступного президента України: Кучма знає, Гризлов знає, я знаю і Путін теж знає. Як у Польщі в 1990 році: могли відбутися різні вибори, проте всі знали, що президентом стане Валенса. Це зупинити неможливо. Проблеми Ющенка будуть у майбутньому, бо за останні роки він став своєрідною «іконою».

Утім, я казав це йому прямо: тільки-но станеш президентом, натовп розійдеться, закінчиться це радісне «Ющенко! Ющенко!», і з ролі «ікони» ти маєш увійти в роль політика, який приймає рішення — і добрі, і популярні, але також менш популярні і не завжди правильні.

— Якщо все стало ясно після другого туру переговорів, то звідки взялася ідея візиту Кучми до Путіна? Димова завіса?

— Розпач.

— Ви не бачите нічого дивного в тому, що по ходу переговорів телефонуйте Шрьодеру, Шираку, Бушу, а не телефонуйте Путіну? Хіба Путін не узяв би слухавку?

— Ми з Путіним обговорювали це раніше. Я розповідав йому про Україну в ЄС, його думка була інша. Важко телефонувати, коли погляди такі суперечливі. Тому звернувся до Шрьодера та Балкененде із проханням пояснити Москві зміст наших переговорів. Наше посередництво аж ніяк не антиросійське. Воно не впливає на суверенні рішення України. Це українці вирішують, і кращі! Але тоді стани душі Путіна і моєї були різні.

— Ви можете собі уявити спільний візит, ваш і Шрьодера, до Москви?

— Так, але це має бути спільна ініціатива і Шрьодера, і Путіна, моєї недостатньо.

— Спостерігачі стверджують,

що третій тур важко назвати дискусією про майбутнє держави, швидше це серйозна сутічка за владу.

— Насправді це була серйозна сутічка, тому що ставку підвищила постанова українського Верховного Суду. Після цього стало зрозумілим: треба якнайшвидше повторити вибори, 26 грудня. Наші українські співрозмовники добре зрозуміли, що справи, важливі для них самих і їхніх політичних угруповань, не можна відкладати. Тому третій «круглий стіл» тривав так довго, майже шість годин, хоча обговорюваних питань не побільшало. Кучма розумів, що це останній шанс на порятунк, і тому наполягав на включенні в пакет рішень щодо конституційної реформи. Ющенко зі своїми людьми очікував негайного розпуску уряду, який, за наявними у їхньому розпорядженні документами, був причетний до фальсифікації результатів виборів. А Янукович повідомив нас, що збирається у відпустку. Я намагався згладжувати емоції, зазначаючи, що першорядним питанням є демократичні вибори, які мають відбутися 26 грудня, з рішенням інших проблем можна почекати.

— Реакція Москви на міжнародні зусилля учасників переговорів була негативна. Ви не побоюєтеся, що Росія в майбутньому «покарає» Польщу за таке втручання у справи України?

— Позиція Росії склалася під тиском людей, які не зуміли передбачити розвитку ситуації і були сади в неї втягнені. Я впевнений, що Україна, у президента якої буде сильний демократичний мандат на керування країною, — це підходящий партнер не лише для Польщі, а й для Росії. Вибір зробить не Адамкус, Солана чи Квасневський, а український народ. Під час своєї мисії я наголошував, що Україна повинна мати добрі відносини і з Росією, і з Євросоюзом, зокрема й з Польщею. Це розуміють багато українських політиків. Міжнародні відносини будуться на партнерстві, демократії і діалозі, не на тиску і патерналізмі.

— Чи не стане досвід українських «круглих столів» (за прикриттям не тільки Солани, а й представників прем'єр-міністра Голландії Балкененде) фундаментом загальної східної політики ЄС?

— Дотепер ця політика була скоріше побажанням, «закликанням», що перелічується у багатьох документах, докором сумління після неуспішних дій ЄС щодо європейських криз, приміром, на Балканах. Нині, у ситуації політичної кризи в сусідній із ЄС країною, ми зуміли допомогти. Однак ще важливішим стане другий крок: яку пропозицію зробить Євросоюз Україні після виборів і як ми визначимо своє ставлення до проблеми Молдови і Придністров'я чи Білорусі.

Переклад з польської ІноЗМІ. (Кореспондент. Українська мережа новин).

ОБ'ЄКТИВ

17 грудня. Львівська область. У 80-му аеромобільному полку Західного оперативного командування молоді воїни склали присягу.

18 грудня. Київська область. У Вишневому відзначили день святого Миколая.

19 грудня. Запоріжжя. На Фестивальному майдані зустрічали учасників автопробігу «Потід дружби».

20 грудня. Київ. На Першому Національному телеканалі відбулися передвиборні дебати між кандидатами в Президенти Віктором Ющенком та Віктором Януковичем.

21 грудня. Київ. Голова Сейму Литовської Республіки Артурас Паулаuskас вручив Голові Верховної Ради України Володимирі Литвину високу державну нагороду своєї держави.

22 грудня. Київ. Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко поклав квіти до меморіальної дошки першому міністру закордонних справ України Олександру Шулгину з нагоди Дня української дипломатії.

23 грудня. Верховна Рада України розпочала розгляд та обговорення закону «Про Державний бюджет України на 2005 рік».

ВИБОРИ-2004

Журналісти об'єднуються і б'ють рекорди

Об'єднаний незалежний інформаційний центр в УНІАН встановив рекорд України. За результатами «Президентської доби—2004» Книга рекордів України зафіксувала найтривалішу — 25-годинну — прес-конференцію в історії нашої держави. Це перший рекорд України, пов'язаний з політикою.

Створення інфоцентру — спільна ініціатива агентства УНІАН, міжнародного фонду «Відродження», громадської коаліції «Новий вибір—2004», медіа-центру «Кандидат» та порталу «Громадський простір».

Об'єднаний незалежний центр розпочав роботу 31 жовтня 2004 року інформаційною акцією «Президентська доба—2004», яка тривала без перерв 25 годин. За цей час у прес-центрі побувало 387 українських і зарубіжних журналістів, учасниками брифінгів стали 5 кандидатів у президенти, 9 представників штабів, 34 інші ньюс-мейкери: лідери політичних партій та парламентських фракцій, політологи, соціологи, представники громадських організацій, закордонні спостерігачі. Всього за добу в центрі побувало 467 чоловік.

Інформаційні повідомлення, які надходили в УНІАН від власних кореспондентів і медіа-партнерів, у режимі «он лайн» розміщувалися на інтерактивному сайті УНІАН, в тому числі на спеціальній стрічці «Новини громадських організацій», на сайтах партнерів. З конференц-залу йшла пряма відеотрансляція в Інтернет, вісяч чат-протокол, були проведені багатосторонні відеоконференції, в яких одночасно брали участь люди, що перебували в різних регіонах України і світу.

21 листопада Об'єднаний інформаційний центр в УНІАН відновив свою роботу, розпочавши ще один цілодобовий прес-марафон «Президентська доба—2004 — другий тур». Щогодини в конференц-залі відбувалися брифінги з представниками обох штабів кандидатів, відомими політиками, соціологами, політологами. Окремий прес-центр працював для іноземних журналістів — їм було забезпечено синхронний переклад з брифінгів. Для журналістів, як і в першому турі, організували цілодобову юридичну консультацію.

Акція викликала велику увагу всього світу: лише на сайті unian.net станом на 15.30 понеділка було зареєстровано більше 32 тисяч відвідувачів, 40% яких заходили з-за кордону, а середня кількість одночасних переглядів сягала дев'яти сотень. Під час другої акції в Об'єднаному центрі побував 341 журналіст, 37 політиків, представників громадських організацій, політологів, соціологів, спостерігачів.

Після того, як розпочалися мітинги протесту проти фальсифікації, було вирішено не припиняти роботу Об'єднаного інфоцентру. З 23 листопада по 10 грудня тут відбулося 27 прес-конференцій, більшість яких транслювалася в Інтернет, на сайті unian.net стала загальнодоступною і безкоштовною практично цілодобова стрічка політичних новин УНІАН, продовжувала роботу і стрічка новин громадських організацій. На основі цих двох стрічок друкарським способом випускався «Гарячий вісник», який виходив у світ буквально щогодини і розповсюджувався в центрі Києва. Всього було випущено 131 номер «Гарячого вісника».

Крім того, Об'єднаний центр за підтримки міжнародного фонду «Відродження» обладнав біля УНІАН та на Хрещатику (за сприяння Київради) інформаційні вітрини, де щогодини вившувалися свіжі номери «Гарячого вісника», газета «Правда переможе», оперативні репортажі фото, карикатури.

З 23 листопада по 7 грудня, у найбільш напружені дні, інфоцентр працював цілодобово.

Нині Об'єднаний інформаційний центр продовжує роботу: організовує брифінги, оновлює фотовітрини (їх дві), випускає і безплатно розповсюджує щоденний бюлетень «УНІАН—Вибори—2004», готується до проведення ще однієї «Президентської доби» 26-27 грудня та до фотовиставки в Європарламенті, яка має відкритися у другій половині січня.

Олена МАРТИНЕНКО.

Від учора запрацював центр громадського контролю за перебігом повторного голосування на виборах Президента України «26 грудня on line». Цей центр, за словами його ініціатора, керівника парламентської фракції «Єдина Україна» Богдана Губського, має допомогти журналістам розповсюджувати інформацію та покликаний забезпечити більшу прозорість і загальний контроль за перебігом голосування на виборах.

Починаючи з 6-ї години ранку дня повторного голосування протягом тижня центр «26 грудня on line» прийматиме матеріали про події, що сталися цього дня. Ініціаторів проекту цікавить буквально вся інформація, яка може допомогти скласти повноцінну картину того, чим жила країна 26 грудня.

Телефон/факс центру «26 грудня on line»:
8-800-50-26-12-0 (усі дзвінки в межах України — безкоштовні).
Електронна адреса:
Info@26-12online.kiev.ua.

СУСПІЛЬСТВО

Два дні з життя ПФЛ

ФУТБОЛ

Наші команди «відбувають» заслужений відпочинок. А от «батьки» вітчизняного футболу про таке можуть лише мріяти. Працюють вони не покладаючи рук. От і останніми днями в центрі уваги перебувала Професіональна футбольна ліга України. Спершу відбулося засідання ради бюро ПФЛ. На ньому затвердили план календаря другого кола національних змагань з футболу серед професіональних команд на 2004/2005 рік.

На відміну від попереднього узгодження плану-календаря на друге коло, цього разу все відбувалося спокійно. За проєкт ПФЛ учасники проголосували одностайно. До речі, його підтримав також тренер збірної України Олег Блохін. Але календар мав ще пройти процедуру узгодження виконкомом ФФУ. І до нього таки були внесені суттєві корективи. Про них розповімо пізніше.

А почалося оте зібрання зі звіту президента ПФЛ, народного депутата Равіля Сафіулліна про результати першого кола чемпіонату України. Доповідач наголосив на тому, що конкуренція в головному національному турнірі підвищилася, і наш футбол прямує правильним шляхом.

Пан Сафіуллін навів цікаві статистичні дані про легіонерів у чемпіонаті України. За його словами, за останній рік іноземців у нас поменшало на 31 особу. Торік їх налічувалося 189 душ, а нині — 158.

Приємно те, зазначив Равіль Сафович, що в національний збірний тепер грають лише два легіонери — Андрій Шевченко та Андрій Воронін. Решта — учасники національного чемпіонату...

Учора відбулася II звітновиборна конференція ПФЛ. Її учасники обговорили діяльність організації за останні чотири роки. А головним моментом стали вибори президента ліги. Ним знову став Равіль Сафіуллін, довіру якому висловила переважна більшість делегатів.

ПФЛ встановила свої офіційні відзнаки. Діамантова являє собою герб ПФЛ, ви-

готовлено її із золота (5,7 г) 585-ї проби з діамантом (0,15 карата). Першими лауреатами стали президенти клубів: Володимир Бойко («Іллічівець»), Олександр Слободян («Оболонь») і Сергій Тарута («Металург», Донецьк).

Золотою відзнакою (герб ПФЛ із золота 585-ї проби, 5,7 г) нагороджено: Валентина Белькевича («Динамо», Київ), який тричі ставав найкращим футболістом року; віце-президенти клубів — Юрія Бондаренка («Кристал», Херсон), Юрія Грядшого («Металург», Донецьк), Ігоря Дзядевича («Таврія»; президентів клубів — Петра Каплуна («Гірник-Спорт»), Олександра Красильникова («Севастополь»), Мирослава Лотоцького («Енергетик», Бурштин), Ігоря Химича («Рось», тренер), Володимира Саєнка («Явір», почесний президент), Віталія Кварцяного («Волинь», тренер), Василя Мельничука (Сімферополь, арбітр), Юрія Недбайла («Спартак-Горобина», виконавчий директор), Юрія Орлова («Сталь», Дніпродзержинськ, начальник команди), Дмитра Різника (адміністрація ПФЛ), Олександра Чижєвського («Таврія»), який зіграв найбільшу кількість матчів у чемпіонатах (325).

Широ вітаємо нагороджених.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: народний депутат України Равіль Сафіуллін, якого знову обрано президентом ПФЛ.

Фото Павла КУБАНОВА (ФФУ).

тому немає, що Київський апеляційний господарський суд підтвердив той факт, що акціонерні збори, на яких затверджувалися результати додаткової емісії «Азоту», пройшли з кричущими порушеннями Закону України «Про господарські товариства» і конституційних прав законних власників. Своїм вердиктом суд вказав нинішньому керівництву «Азоту», що всі рішення слід приймати не з огляду на власні інтереси, а спираючись на Закон.

Валерій КРИЖЕНЬ.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Вінницької області (21000; м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 30.11.04 по справі № 5/551-04 визнав банкрутом Гайсинську районну міжколгоспну біолабораторію (23700, Вінницька обл., м. Гайсин, вул. Скельна, 8, р/р 26006324804 ошадбанк м. Гайсин, МФО 362072, код 02775320) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено управління ПФУ у Гайсинському районі (23700, Вінницька обл., м. Гайсин, вул. Енгельса, 17, тел. 4-35-01).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «Агромаш», м. Хмельницький, вул. Володимирська, 109, ф. (0382) 70-10-14, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики України заяву про продовження дії ліцензії на постачання електроенергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Київський національний економічний університет
оголошує конкурс на заміщення вакантних посад по таких кафедрах:
Економіки агропромислових формувань - завідувач кафедри (1 од.); *вищої математики* - доцент (1 од.); *макроекономіки та державного управління* - доцент (1 од.); *іноземних мов факультету міжнародної економіки і менеджменту* - викладач (2 од., англ. мова); *іноземних мов фінансово-економічного факультету* - викладач (1 од., англ. мова).
Термін подання документів - один місяць (30 днів) від дня опублікування оголошення. До заяви на ім'я ректора університету додаються: *особовий листок з обліку кадрів, автобіографія, копії дипломів про освіту, наукові ступені та вчені звання, завірені у встановленому порядку, список наукових праць та винаходів.*
Адреса університету: 03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1. Телефон для довідок: 456-25-82, 459-61-73.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 02.12.2004 у справі № 5/557-04 визнано банкрутом Писарівське споживче товариство (Він. обл., Вінницький район, с. Писарівка, вул. Леніна, 32, код ЄДРПОУ 01741187, р/р 26005051108660 в ВОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 302010).

Ліквідатор — Вінницька міжрайонна державна податкова інспекція м. Вінниця, вул. Островського, 14, т. 279325. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 03.12.2004 р. у справі № 42/120Б визнав банкрутом ДП «Управління по організації розрахунків і взаємовідносин з підприємствами» (85320, Донецька область, м. Димитров, вул. Ватутіна, 18а, код ЗКПО 30443794, р/р 26000301620436 у Красноармійській філії відділення ПІБ, МФО 334497) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Гумбакова Сергія Олександровича (ліцензія № 783188, 85322, Донецька область, м. Димитров, вул. Ватутіна, 24/16, тел. 8-06239-61461).

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Загублено свідоцтво платника податку суб'єкта підприємницької діяльності Некрутенко Ольги Миколаївни за 2003 рік, видане Державною податковою інспекцією у Солом'янському районі м. Києва. Просимо вгавати його недійсним.

Закрите акціонерне товариство «Агро Хімік» (код ЄДРПОУ 32635462) ліквідується за рішенням засновників.
Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: м. Ічня, Чернігівська область. вул. Вокзальна, 141, тел. 2-19-50, 2-15-70.

Колективна фінансово-промислова компанія «УкрАспром» (код ЄДРПОУ 20384250, 84600 м. Горловка-1 Донецької області, пр. Леніна, 25, п/р 26008192178001 у ГФ КБ «Приватбанк», м. Горлівка, МФО 355515) ліквідується. Вважати печатки, штампи, установчі та статутні документи недійсними.

Постановою господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Путятинський, 3/65) від 25 листопада 2004 р. за заявою Чуднівської МДП, по справі № 3/92 «Б» визнано СВК «Глезненський», ЄДРПОУ 03744787. (131100, с. Глезне, Любарського р-ну Житомирської області, р/р № 260015939 в ОД АППБ «Аваль», МФО 311528) банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Шведюк Л. П. (ліцензія серія АА № 719856 від 03.03.04 р.)

Ухвалою господарського суду міста Києва від 17.11.2004 р. у справі № 24/175-б введено процедуру санації товариства з обмеженою відповідальністю «Сигма-Фенікс» (код ЄДРПОУ 30973740, м. Київ, вул. Хорива, 24). Керуючим санацією призначено арбітражного керуючого Лещанка В. Л. (Ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської Інтеграції від 21.10.02 серія АА № 419239).

Особи, які бажають взяти участь у відновленні фінансово-господарської діяльності боржника у якості інвестора, просимо звертатися за адресою: 03057, Україна, м. Київ, вул. Довженко, 16-в, к.42; Тел.(044)422-10-33, факс (044) 443-36-66.

Господарський суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу № 32/17-04-1648 про визнання банкрутом Приватного сільськогосподарського підприємства «Балтське» (66100, Одеська обл., м. Балта, вул. Уварова, 68, п/р 26003001843001 в АКБ «Імексбанк», МФО 328384, код ЄДРПОУ 00413280). Розпорядник майна - Іванов В. М. (ліц. АА 250152 від 25.01.02 р.) 65011, м. Одеса, а/с 46.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (Держпрм, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 16.11.04 р. порушив справу № Б-24/102-04 про банкрутство Краснокутського районного комунального підприємства "Водоканал" (м. Краснокутськ, Харківської обл., ЄДРПОУ 22627308 п/р 26007005732 у ХОД АППБ «Аваль», МФО 350589).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Голощанова Є. М. (ліц. АБ № 116051 від 02.11.04 р., 61045 м. Харків, вул. Шекспіра, 10, к. 5-А, тел. 773-01-30).

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 10.11.2004 р. порушено справу № 5/184 Б про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Агрофірма Сіверський Донець», код ЗКПО 00414546, юридична адреса: 84170, Донецька область, Краснолиманський район, село Корівий Яр, вул. Новоселів, 2, розрахунковий рахунок 26003302661194 у Краснолиманському відділенні Слов'янської філії Промінвестбанку України, МФО 334561, р/р 260063001132 у Краснолиманському відділенні № 2870 ВАТ Державного ошадного банку України, МФО 394385 та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядник майна - Дмитриченко Анатолій Сергійович (ліцензія № 630054).

Вимоги кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом тридцяти календарних днів з дня опублікування оголошення.

Точка кипіння

ФАКТ І КОМЕНТАР

Київський апеляційний суд визнав неправомірність додаткової емісії акцій на черкаському ВАТ «Азот».

Пристрасті довкола додаткової емісії акцій на ВАТ «Азот» кипіли в судах різних інстанцій упродовж другого півріччя 2004 року. Нинішнє рішення Київського апеляційного господарського суду може стати крапкою у конфлікті, що розпочався зі спроби однієї групи акціонерів провести додаткову емісію з порушенням закону. Така емісія розмила б пакети дрібних акціонерів.

Коротко про суть конфлікту.

Затвердження рішення про збільшення статутного фонду черкаського «Азоту» відбулося 9 липня. Менеджери підприємства вказували, що до такого кроку їх підштовхнуло важке фінансове становище підприємства. Справді, політика акціонерів заводу призвела до того, що у 2003 році прибуток ВАТ «Азот» зменшився майже у 10 разів.

Керівництво підприємства спиралося на те, що у 2002—2003 роках черкаський завод працював збитково через обвал цін на ринку селітри з боку росіян, а також незавантажені потужності. Це при тому, що підприємство працює на надзвичайно прибутковому ринку добрив. Тим часом рішенням про збільшення статутного фонду підприємства розмивало частки деяких акціонерів, які могли б розкрити реальні причини фінансових негараздів заводу. Схоже, що на додаткову емісію в них була й інша причина — взяти управління підприємством цілком під свій контроль.

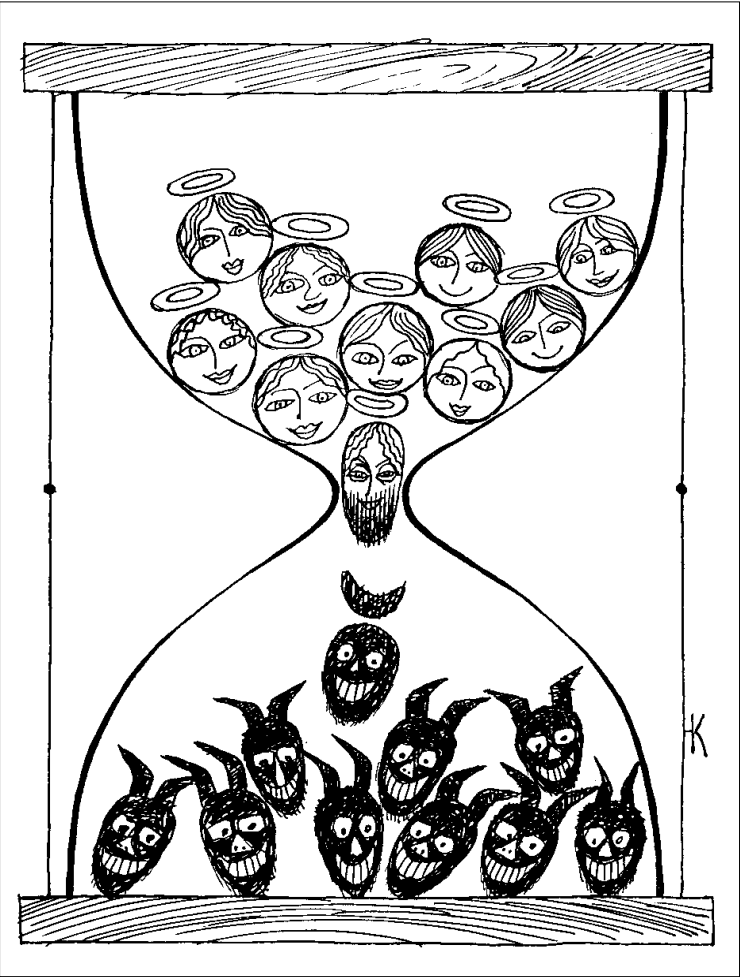
Отже, група акціонерів «Азоту», який є найбільшим в Україні виробником аміач-

ної селітри та четвертим за величиною (після «Стиролу», Одеського припортового заводу та сіверськодонецького «Азоту») виробником аміаку, 23 квітня цього року прийняла рішення про збільшення статутного фонду підприємства, ніби з метою модернізації виробничих фондів. Однак меншоритарні акціонери виступили проти додаткової емісії, яка зачіпала їхні права. На той час меншоритарії, а їх майже 35 тисяч, консолидували 29 відсотків акцій (більше, ніж блокуючий пакет). Але внаслідок емісії їх частка могла б зменшитися до 19 відсотків.

Затвердити результати додаткової емісії вирішують спочатку 9 липня, згодом 20 і 30 липня. Такі рішення є доволі дивними, адже на організацію кожних акціонерних зборів витрачаються десятки тисяч гривень, а підприємство ніби гостро потребує зовнішніх коштів. Насправді акціонери, які ініціювали додаткову емісію, у такий спосіб «перестраховувалися» і намагалися заплатити меншоритарних акціонерів і якімось чином протягнути на зборах рішення про додаткову емісію.

І таки протягнули — шоправда, порушивши закони. 9 липня акціонери, які нині керують підприємством, просто не пустили на збори представників усіх дрібних акціонерів — фінансову компанію «Кліринговий дім», компанію Perlman Enterprises та ІНГ Банк Україна. За відсутності цих компаній і було прийнято рішення про додаткову емісію акцій черкаського «Азоту».

Є ще одна деталь. Скарги меншоритарників на дії мандатної комісії ВАТ «Азот» розглядала контрольна група Держкомісії з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР). Але до оприлюд-

Мал. Миколи КАПУСТИ.

нення на зборах протоколу проведення контролю за реєстрацією учасників зборів справа не дійшла — голову контрольної групи ДКЦПФР Ірину Люк не допустили до місця реєстрації.

У зв'язку з такими неправомірними діями ФК «Кліринговий дім» вирішив опротестувати рішення про збільшення статутного фонду «Азоту» в судових інстанціях, адже ця компанія, як і кожен акціонер, наділена відповідними правами.

Власне, нічого дивного в

Дебют

НЕ ВІРИТЕ?

Стадіон трищав по швах, як штани на ненажері. Ще за тиждень до футбольного матчу квитки розійшлися із швидкістю «темикив» по підконтрольних ЗМІ. Отож, спілмавши облизня біля зачинених кас, уболівальники тепер старцювали на підступах до стадіону із традиційним запитанням: «Зайвого немає?» І при цьому демонстрували готовність придбати квиток за величезні гроші.

Зате ті, кому пошастило ввістися на трибунах, вже булькали пивом, пихкали цигарками, лускали соняшникове насіння, нетерпляче позирали на стрілки годинників і в перерві між цим оптимістично гордали: «Банкір» — чемпіон!».

Чесно кажучи, така категоричність нітрохи не відповідала дійсності. Улюблена команда теліпалася в хвості турнірної таблиці й могла претендувати на першість, кіба що граючи в преферанс чи ідишного. Або в морський бій.

Та й сьогодні уболівальники зібралися не для того, щоб побачити, як «Банкір» зіб'є в кислицю та скрутить у баранячий ріг отих тютхтів з «Фермера». Ні! Прихильники футболу заповнили стадіон, аби стати свідками іншої події. І, до речі, ще напередодні поєдинку місцева газета вже бадьоро прокоментувала колоритним заголовком «Тепер, Гапко, і ми люди!».

Важливість події справді було важко переоцінити. Хоча, чесно кажучи, в те, що таке свято колись таки причалапає на вулицю тушешного футболу, ще донедавна не дуже вірилося. Та й відповідні чутки, що спершу повозли, а потім взагалі побігли наввипередки, було кому заперечувати.

— Брехня! — авторитетно заявив заводий місцевих фанів Диня, який знав про колишніх, нинішніх і майбутніх гравців команди все і навіть більше. — Не може такого бути! Швидше отой красунчик Бекхем візьметься рекламувати шкарпетки нашої фабрики «Стонога», а у вільний час гратиме за «Банкір». Не вірши?

І справді, повірити у присут-

ність у команді чергового новобранця було непросто. Бо за останні пару років кольори «Банкіра» вже підпріягли захищати гравці з Венесуели і Колумбії, Непалу і Брунею, Гондурасу й Берегу Слонової Кістки, Гватемали і Бурунді, Ліхтенштейну й Сан-Марино, Гінеї-Бісау й Верхньої Вольти. Навіть Соломонові острови делегували сюди свого аборигена. Але щоб компанію їм міг скласти ще один?! Бо надто вже неймовірними здавалися бачки про дебют у команді ще й вихованця вітчизняного футболу. Це, даруйте, вже в жодні футбольні ворота не лізе.

Та чого тільки, виявляється, в житті не буває! Невдовзі присомлений Диня змучений був прикусити язика. Адже президент клубу «Банкір» Рудольф Гаманець офіційно підтвердив інформацію про підписання контракту з... українським футболістом.

Навіть якби в місті раптом прибрали з вулиць та майданів осоружні рекламні вивіски, це справило б на городян менше враження.

Сенсаційну новину обговорювали до того, що на спеціально організованому мітингу стихійно запропонували назвати одну з вулиць іменем вітчизняного футболіста. Причому поруч із вже існуючою площею Імени 26 легіонерів.

А ще, зрозуміло, всі з нетерпінням чекали домашнього матчу, аби стати свідками появи на полі у складі команди українського гравця. До речі, сам 20-річний форвард Василь Попадун в інтерв'ю місцевої газети зізнався — пропозиція від керівників

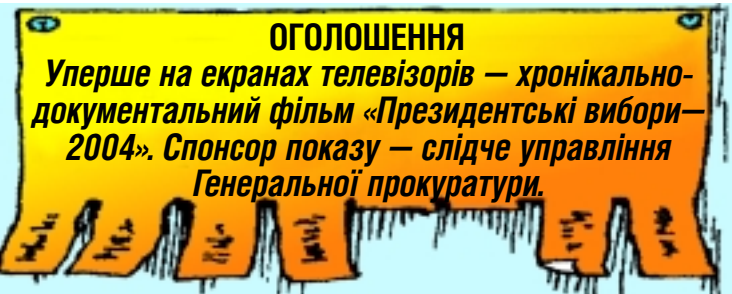
КУРІНЬ

Малюнок Миколи КАПУСТИ.

«Банкіра» для нього була досить несподіваною. Проте довго над нею не розмірковував. «Ще передумають», — широко висловив свої побоювання тепер вже повноцінний новобранець.

Не передумали. Однак, на велике розчарування переповненого стадіону, для Попадуна місця у стартовому складі команди не знайшлося. Що ще залишалося робити уболівальникам? Вибуки обурених прямим текстом засвідчували нетрадиційну сексуальну орієнтацію та кепські розумові здібності тренера аж до 88-ї хвилини матчу. До того часу «Банкір» вже «дув» 0:3, та на принизливий рахунок мало хто звертав увагу.

Павло КУЦЬ.

Заклик

Любіть парламентські слідчі комісії — джерело знань!

Попередження

Сьогодні вже всі з народом, навіть бандити.

Мистецтвознавство

Мистецтво проведення відкритих, чесних, демократичних виборів належить бандитам.

Початок усіх початків

Підрахунок голосів починається з авансу.

Час не жде

Фальсифікаторам виборів нема коли відповідати перед законом, їм треба готуватися

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

до наступних виборів.

Біда та й годі!

Зараз у БРК лише одна біда — народ не бажає жити «по поняттям».

Відчуй!

Як гарно від горілки, коли від неї вже погано!

Нова команда

Руки за голову! Всім лежати! Іде підрахунок голосів!

Філологія плюс

Синонім до словосполучення «державний муж» — «продажна дівка».

Олександр ПЕРЛЮК.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

дата у президенти:

— Нині момент загального осліплення. А потім виборець думає: господи, з ким же це я в ліжку?

Від чергового:

— Ну, і з ким же це ви отак балувалися? І в якому амлу? І який колір бантика був на вашому партнері?

Тому що...

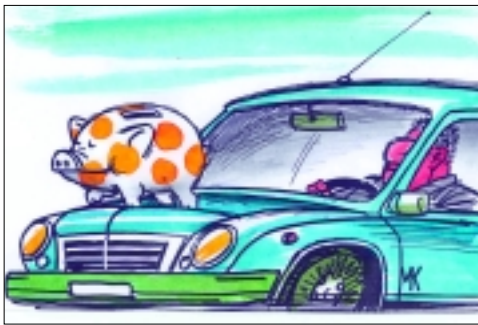
двоголовий

Леонід Грач, один із лідерів КПУ:

— Ми боролися, якщо хочете, з двоголовою гідрою буржуазії. Я — це національна буржуазія, Ю. — компрадорська, міжнародна...

Від чергового:

— Чому ж тоді вам, як комуністунтернаціоналісту, ближча перша голова, ніж друга?

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Чи назавжди?!

Кандидат у президенти України:

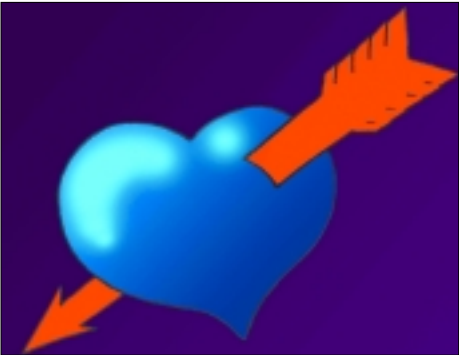
— Я сьогодні їджу без адмінресурсу. Я сьогодні їджу до людей, мене зустрічають як людину, я дуже задоволений.

Від чергового:

— Браво! Ви будете першим безадмінресурсним вождем, який вийшов із народу і туди ж повернувся. Добре, якби назавжди...

Чоловік, з яким це вже було

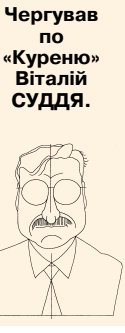
Гліб Павловський, російський політтехнолог, котрий під час двох турів виборів активно працював на провладного канди-

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Мал. Василя ФІЛЬОРКА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Рівні. А є рівніші

Мал. Василя ФІЛЬОРКА.

Кандидат у президенти України:

— Перед законом повинні бути всі рівними — від зятя президента до прибиральниці.

Від чергового:

— Яка ж тут може бути до біса рівність?! Коли зять у президента один, а прибиральниць на самій лише «Криворіж-сталі» — море!

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

Ⓟ Платні матеріали.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011243.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>